

[Undervisningsministeren.]

af vor beskæftigelse, vor fortid, og hvilke tanker vi nu engang har, og det er klart, at det ikke er noget, som man kan sige, der gives nogen regel for. Det var fra min side et forsøg på at gøre det samme, jeg som professor ville gøre overfor de unge studerende, jeg dér havde med at gøre, eller som jeg i min tidligere virksomhed som lærer overfor et pludseligt forefaldende tilfælde indenfor en gymnasieklasse ville have fundet mig foranlediget til at gøre, d. v. s. at skære gennem hele det juridiske, som jeg naturligvis var nødt til at fremholde for dem i det, som blev kaldt en overordentlig skarp irettesættelsestale — jeg gad egentlig vide, hvad man skulle gøre andet som minister overfor de unge, som ville opkaste sig til dommere i dette land.

Her er det så, jeg finder midterlinjen, hvor jeg kom fri af de to sider af alternativet og fandt frem til det tertium, som man ellers vil sige ikke gives. Jeg må stadig føle, at det overfor de unge mennesker, som havde bragt sig i den situation, og som følte sig ophøjet i deres iver over at have været med til at redde fædrelandet på den måde, de nu havde, var pædagogisk rigtigt at gå den sokratiske vej at henvende sig til de enkelte, og det var derfor jeg overfor det ærede medlem brugte udtrykket „indefra“ i stedet for som det ærede medlem sagde „ovenfra“. Det var langtfra ovenfra. Det var netop indefra. Disse unge mennesker havde fremført erklæringer, hvori de havde sagt, hvad der greb dem, og det var dette, jeg tog alvorligt, og det var dér, jeg stillede dem overfor det simple at gøre rede for det. Jeg må sige, at det forekommer mig helt urimeligt, at man på en klynkende måde vil tale om, at man har underkastet disse mennesker noget, der i mindste måde skal have karakter af overlegenhed. Jeg synes, at de unge mennesker også selv må have forstået, at det var at tage dem på ordet som de personligheder, de naturligvis i deres erklæring gav udtryk for at være. Jeg har allerede overfor det ærede medlem hr. Aksel Larsen fremhævet, at hele dette spørgsmål om bemyndigelse ingen som helst mening har i denne sammenhæng. Jeg kommer op til et seminarium, hvor forstanderen er berettiget til at anordne en hvilken som helst prøve, og efter samtale med ham får jeg så denne prøve bragt i stand. Så hele denne argumentation kan man ligeså godt lade ligge.

Så er spørgsmålet, hvorvidt man kan sige, at der nåedes noget. Jeg har det indtryk, at de unge mennesker i hvert fald

kom til at gøre sig selv klart, at det nu engang er lettere at løbe i flok og råbe med end konkret at blive stillet overfor at skulle gøre rede for sit standpunkt. Og når man vil sige, at det var urimeligt at stille dem konkrete spørgsmål, fordi det var ting, der lå langt tilbage, så vil jeg sige, at når de havde været så aktive og så voldsomme og i den grad optrådt som overdommere, må man virkelig have lov til at stille det krav til de unge mennesker, at de til en vis grad har sat sig ind i sagen, og der blev nu givet dem lejlighed til at vise, om de havde gjort det. Nogle kunne skrive meget og andre lidt, nogle har, efter hvad jeg ser, helt refuseret at skrive og har afleveret blankt, og det kan være af to grunde: enten var vedkommende blank, eller også var det en protest, som naturligvis også måtte være tilladt. Men at der blev øvet nogen art af tvang i den forstand, som her fremhæves, må jeg benægte. De gik til den time, ligesom man går til en hvilken som helst anden time, terminsprøve eller skriftlig opgave.

Jeg gjorde ikke forsøg på at hænge det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft op på udtalelsen fra professorerne. Jeg citerede fra det ærede medlems yndlingsblad „Land og Folk“, hvor disse professorers udtalelse figurerer så stærkt, og det var rimeligt, at jeg i forbindelse med det ærede medlems fremdragen af sagen også tog disse argumenter frem.

Det er urigtigt, når det ærede medlem taler om en parallelisering af det ærede medlems sag med en anden sag. En sådan har jeg ikke foretaget. Jeg har sagt, hvad jeg fastholder, at i den ejendommelige stilling, som enkelte mennesker kan blive stillet i, ved at en folkeopinion rejser sig mod den enkelte, er det meget vigtigt, at myndighederne formår at holde hovedet klart og bevare fastheden. På det punkt må jeg sige — uden den fjerneste sidestilling af sagerne —, at med hensyn til folkeopinion og den virkning, den har, er det fuldkommen berettiget at parallelisere og sige, at dér har det ærede medlem virkelig måttet være kender.

Når det ærede medlem sagde til mig i går, at aktionen er ført af ansvarlige organisationer, og nu i dag stiller det spørgsmål til mig, hvilke kræfter der står bag, da har jeg udtrykkelig i min tale nævnt de presseorganer, der særlig har ligget bagved, jeg har nævnt henvendelsen, jeg har fået fra organisationerne, så jeg synes ikke, der er grund til at mystificere det særligt. Det er temmeligt tydeligt.